

Psicopedagogia a les Organitzacions

Codi: 42979

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313754 Psicopedagogia	OT	0	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Antonio Pérez Romero

Correu electrònic: Antonio.Perez.Romero@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Pilar Pineda Herrero

Prerequisits

Un cop accedit al màster no es necessiten prerequisits per realitzar aquest mòdul.

Objectius

El mòdul Psicopedagogia a les Organitzacions té tres característiques bàsiques que defineixen el seu disseny:

1. El primer que cal destacar és que es tracta d'un mòdul de caire optatiu.
2. Es focalitza en la perspectiva interna o institucional de les organitzacions educatives i laborals, per això és imprescindible tenir un coneixement mínim sobre l'estructura, finalitats, dinàmiques i relacions que s'estableixen en les institucions educatives i en les organitzacions, ja que sobre aquests elements organitzatius es desenvoluparà el contingut i estratègies de l'assignatura.
3. Es pretén donar eines per descriure, desenvolupar i innovar programes, unitats i serveis psicopedagògics en les institucions educatives i en les organitzacions. També es pretén adquirir habilitats en la gestió de persones, projectes i recursos d'atenció psicopedagògica.

Competències

- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per a la millora personal.
- Analitzar l'organització i el funcionament dels centres educatius a fi de coordinar l'orientació personal, acadèmica i professional de tot l'alumnat juntament amb la comunitat educativa.
- Assessorar i orientar els professionals de l'educació, tenint en compte les mesures d'atenció a la diversitat en l'organització, el disseny, la implementació i l'avaluació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Gestionar i dinamitzar equips educatius amb l'objectiu de donar una resposta adequada a les necessitats psicopedagògiques de l'alumnat, els grups i les organitzacions.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinaris) i desenvolupar actituds de participació i col·laboració com a membre actiu de la comunitat.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per a la millora personal.
2. Analitzar el desenvolupament organitzatiu dels centres educatius valorant-ne la funcionalitat.
3. Col·laborar en la gestió i el desenvolupament del treball dels equips docents dels centres per donar una resposta coordinada i eficaç des del punt de vista psicopedagògic.
4. Dinamitzar la tasca d'equip en la detecció, derivació i compromís de l'actuació docent pel que fa a les necessitats educatives dels alumnes i grups de l'etapa d'educació infantil i primària.
5. Dissenyar accions que permetin dinamitzar els equips socioeducatius en institucions educatives tenint en compte les diverses necessitats educatives individuals i grupals identificades a través de l'avaluació i el diagnòstic psicopedagògics.
6. Dissenyar propostes que fomentin el treball col·laboratiu entre els docents dels centres de formació.
7. Elaborar i planificar programes/serveis d'orientació i assessorament psicopedagògic que permetin una optimització dels processos d'ensenyament- aprenentatge.
8. Elaborar plans d'intervenció orientadora i d'assessorament educatiu a partir de l'anàlisi institucional del centre educatiu.
9. Implementar i avaluar programes de diagnòstic, avaluació, orientació i assessorament que permetin una optimització dels processos d'ensenyament-aprenentatge.
10. Implicar i coresponsabilitzar tots els equips directius, docents i especialistes dels centres educatius, formals i no formals, en l'avaluació de les necessitats educatives dels alumnes, considerats tant individualment com en grup.
11. Promoure la gestió del treball dels equips docents i col·laborar en les seves actuacions psicopedagògiques des de l'organització horitzontal dels centres de secundària.
12. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
13. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
14. Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinaris) i desenvolupar actituds de participació i col·laboració com a membre actiu de la comunitat.

Continguts

La selecció i prioritització dels continguts tenen en consideració els objectius, les competències i la contextualització del mòdul.

La perspectiva professionalitzadora del Màster i el tractament metodològic aconsellen no fer un seguiment lineal dels continguts sinó més cíclic, recurrent i transversal per tal de poder copsar les relacions existents entre ells i poder dotar l'estudiantat d'una visió i perspectiva global.

Els continguts del Mòdul, encara que no sempre es donaran en el mateix ordre, són:

1. Organitzacions vinculades a la innovació i la qualitat.
2. Les organitzacions i els recursos humans en l'actualitat.
3. Departaments de recursos humans i psicopedagogia: organització i funcionament.
4. Les polítiques de RRHH i el rol del psicopedagog-a: gestió per competències, selecció, acollida, avaluació professional.
5. Polítiques de RRHH i desenvolupament professional: formació dual i continua, promoció i plans de carrera dels recursos humans.
6. Els estadis de desenvolupament organitzacional.
7. Disseny i desenvolupament de programes i serveis orientats als canvis en les organitzacions. Les comissions pedagògiques i els departaments de formació.

8. Disseny i desenvolupament de programes i serveis per a les persones. El pla d'acció tutorial.
9. Xarxes i treball cooperatiu en les organitzacions.
10. El rol del psicopedagog-a en les organitzacions.

Metodologia

L'enfocament del Mòdul *Psicopedagogia en les Organitzacions* combina diverses estratègies metodològiques. Per una banda, hi haurà sessions de presentació i aprofundiment dels continguts formals del mòdul, per això es preveuen sessions magistrals participatives. Per altre, a cada unitat temàtica es facilitaran diverses lectures sobre textos i articles relacionats amb la matèria.

Es treballaran diversos casos, que formaran part de l'avaluació, bé amb l'anàlisi d'un cas real sobre una política de recursos humans, bé amb la resolució d'un cas sobre la intervenció del psicopedagog a les organitzacions educatives.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Conferències i xerrades de professionals (si es cau)	10	0,4	6, 11
Debat de textos i materials audiovisuals	10	0,4	2
Presentació de continguts	30	1,2	2, 8
Presentació dels casos i bones pràctiques	10	0,4	5, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Cerca Bibliogràfica i elaboració de treballs	10	0,4	11
Lectura de materials	15	0,6	2
Resolució de casos i bones pràctiques	40	1,6	2, 6, 9
Tipus: Autònomes			
Activitats d'aprenentatge formal	25	1	9
Resolució del cas	75	3	6
Revisió bibliogràfica	25	1	2

Avaluació

Per superar el Mòdul caldrà presentar aquestes evidències escrites.

A) ASSISTÈNCIA (5% de la nota)

B) AUTOAVALUACIÓ (5% de la nota)

C) ESTUDI DE CAS SOBRE UNA POLÍTICA DE RECURSOS HUMANS (45% de la nota)

Es seleccionarà una de les polítiques de RH treballades a classe i es presentarà un cas pràctic sobre aquesta política de RH, per tal de realitzar una anàlisi i solucionar les diverses qüestions plantejades; el cas es resoldrà individualment el darrer dia de classe.

D) PORTAFOLI (45 % de la nota)

Es tracta d'un informe d'autoavaluació que recull una síntesi i valoració de les diferents sessions d'aula realitzades pel professor Antonio Pérez, les lectures realitzades, l'assistència a classe i la participació en les tasques i activitats programades, l'aprofitament i contingut de les tutories individuals i en grup, etc. Cal evidenciar les competències assolides, els aprenentatges realitzats i una valoració sobre la utilitat i professionalització del mòdul.

Més concretament, els estudiants hauran d'entregar:

- Professora Pilar Pineda

- Estudi de cas sobre una política de recursos humans. Es farà l'últim dia de classe.

- Professor Antonio Pérez

Portafolis amb l'anàlisi de dues lectures obligatòries (treball individual) que s'entregarà (3+3=6 folis), l'informe de les seves sessions de classe (treball individual; 12 folis) i la resolució d'un cas pràctic (treball grupal).

Per superar l'assignatura, caldrà tenir aprovades les dues evidències.

La data de lliament del portafolis serà el 16 de març de 2022.

L'alumne que no presenti alguna de les dues evidències (Anàlisi de cas i portafolis) serà qualificat de 'No Presentat'.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència	5%	0	0	1, 5, 6, 13
Autoavaluació	5%	0	0	1, 2, 5, 6, 7, 12, 13
Estudi de cas al voltant d'una política de recursos humans	45%	0	0	3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12
Portafoli	45%	0	0	1, 2, 7, 9, 12, 13, 14

Bibliografia

ALLES, M. (2008). *Desarrollo del talento humano basado en competencias*. Buenos Aires: Granica.

ALVAREZ, V. y LÁZARO, A. (2002). *Calidad de las Universidades y Orientación Universitaria*. Málaga: Aljibe.

BERNAL GUERRERO, A. (coordinador); FERNÁNDEZ - SALINERO DE MIGUEL, C.; PINEDA HERRERO, P. (2019) *Formación continua*. Editorial Síntesis. Madrid

BOLÍVAR, A, SEGOVIA, JOSÉ D., ESCUDERO, J.M., GARCÍA RODRIGO J. Y GONZÁLEZ, Mª T. (2008). El centro como contexto de intervención. En GAIRÍN, J. (Coord.). *Curso de Asesoría pedagógica, Módulo I*. Ministerio de Educación y Ciencia: Centro Nacional de Información y Capacitación pedagógica. CD-Rom

DEAN, J. (1997). *Supervisión y asesoramiento*. Madrid: La Muralla.

GAIRÍN SALLÁN, J., RODRÍGUEZ-GÓMEZ, D. Y CASTRO CEACERO, D. (COORDS.) (2012). Éxito académico de colectivos vulnerables en entornos de riesgo en Latinoamérica. España: Wolters Kluwer. Disponible en: <http://ddd.uab.cat/record/123659>

GAIRÍN, J. (1998), La colaboración entre centros educativos. *V Congreso Interuniversitario de Organización de Instituciones Educativas*: "Las organizaciones ante los retos educativos del siglo XXI", Madrid, 10-13 noviembre, 1998 (documento policopiado). Publicada en GAIRÍN J. y DARDER, P. (2000). Organización y gestión de centros educativos. Praxis, Barcelona, págs. 82/17782/202

GAIRÍN, J. (1999). Los departamentos y equipos educativos como órganos de desarrollo profesional. *Profesorado. Revisa de currículum y formación del profesorado*, 3, 1, 1-26.

GAIRÍN, J. (2000). Cambio de cultura y organizaciones que aprenden. *Educación*, 27, 31-85.

GAIRÍN, J. (2004). Redes institucionales y de aprendizaje en la educación no formal. En Varios: *La organización y dirección de redes educativas*, 1. Granada: Grupo Editorial Universitario, 23-45.

GAIRÍN, J. (2006) (Coord.). *Procesos de cambio en los centros educativos a partir de evaluaciones externas*. Ministerio de Educación y Ciencia: CIDE.

GAIRÍN, J. (2006). Los enfoques de planificación. Máster de Formación de formadores. Madrid: INAP, Módulo 4

GAIRÍN, J. (2007): La gestión de procesos y del conocimiento. Curso de formación especializada para la intervención en centros educativos. Madrid: Ministerio de Educación.

GAIRÍN, J. (2007). El centro como escenario educativo. En BONALS, J. y SÁNCHEZ -CANO, M. (Coord.) (2007). *Manual de asesoramiento Psicopedagógico*. Barcelona: Graó, Cap. 5.

GAIRÍN, J. (2008): La gestión del conocimiento y de los procesos. En GAIRÍN, J. (Coord.). *Curso de Asesoría pedagógica, Módulo III*. Ministerio de Educación y Ciencia: Centro Nacional de Información y Capacitación pedagógica. CD-Rom

GAIRÍN, J. (2011). Promover e impulsar el cambio educativo desde los municipios. En GAIRÍN, J. y SÁNCHEZ, S. (2011). *Municipio y Educación: reflexiones, experiencias y desafíos*. Santiago de Chile: EDO-FIDECAP, páginas 7-33.

GAIRÍN, J. (2012). *La organización y atención a la diversidad en centros de educación secundaria en Iberoamérica*. Santiago de Chile: Santillana.

GAIRÍN, J. et al. (2006). *El Pla de tutoría a la Universitat*. Barcelona: UAB-IDES.

GAIRÍN, J. y MARTÍN, M. (2004): Las instituciones educativas en la encrucijada de los nuevos tiempos. *Tendencias pedagógicas*, 9, 21-44.

GAIRÍN, J. y SUÁREZ, C.I. (2014). Clarificar e identificar los grupos vulnerables. En J. GAIRÍN (Coord.), *Colectivos vulnerables en la universidad. Reflexiones y propuestas para la intervención* (pp. 33-61). España: Wolters Kluwer. Disponible en <http://edo.uab.cat/content/lilibres>.

GOMEZ MEJÍA, L. y otros. (2008). *Gestión de recursos humanos*. Madrid: Pearson-Prentice Hall.

GORDILLO, M. V. (1986). *Manual de orientación educativa*. Madrid: Alianza Editorial.

GUTIÉRREZ, S., & DE PABLOS, C. (2010). Análisis y evaluación de la gestión por competencias en el ámbito empresarial y su aplicación a la universidad. *Revista Complutense de Educación*, 21(2), 323-343.

LORENZO, M. (2011). *Organización y gestión de centros educativos*. Granada: Universitas.

MONEREO, C. y SOLE, I. (1996). *El asesoramiento psicopedagógico: una perspectiva profesional y constructivista*. Madrid: Alianza.

OLTRA, V. (Coord.) (2005). *Desarrollo del factor humano*. Barcelona: Editorial UOC.

PINEDA, P. (Coord.) (2002). *Formación en las organizaciones*. Barcelona: Ediciones Gestión 2000.

TEJADA, J. (2007). La innovación formativa. En: TEJADA, J. y GIMÉNEZ, V. (Coord.). *Formación de Formadores. Escenario institucional*. Madrid: Thomsom; 631-712.

Revista CAPITAL HUMANO. Wolters Kluwer.

ENLLAÇOS WEB:

- <https://www.fundae.es/>
- <http://www.cedefop.europa.eu/>
- <http://www20.gencat.cat/portal/site/empresaocupacio/>
- <http://www.conforcat.cat/principal.asp>
- http://ec.europa.eu/education/lfp/doc1943_en.htm
- <http://www.trainersineurope.org/>

Programari

-